

Total number of printed pages-8

63 (FY)SEM-2/SEC2/PSCSEC1023

2024

POLITICAL SCIENCE

Paper : PSCSEC1023

(Your Laws, Your Rights)

Full Marks : 50

Pass Marks : 20

Time : Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Choose the correct answer : 1×5=5

শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

(a) Sovereignty under the Indian Constitution belongs to

ভাৰতীয় সংবিধানত সার্বভৌমত্ব দিয়া হৈছে

(i) the President

ৰাষ্ট্ৰপতি

(ii) the Parliament

সংসদ

(iii) the People

জনগন

(iv) the Judiciary

বিচারব্যৱস্থা

(b) Which part of the Indian Constitution deals with Fundamental Rights ?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অংশ মৌলিক অধিকাৰ লগত সম্পৰ্কিত?

(i) Part-I

ভাগ-I

(ii) Part-II

ভাগ-II

(iii) Part-III

ভাগ-III

(iv) Part-IV

ভাগ-IV

(c) The right to privacy includes which Articles of the Indian Constitution ?

গোপনীয়তাৰ অধিকাৰ ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোন বিলাক অনুচ্ছেদত অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে?

(i) Art:14, Art:19, Art:21

অনু: ১৪, অনু: ১৯, অনু: ২১

(ii) Art:15, Art:18, Art:20

অনু: ১৫, অনু: ১৮, অনু: ২০

(iii) Art:25, Art:26, Art:27

অনু: ২৫, অনু: ২৬, অনু: ২৭

(iv) Art:36, Art:37, Art:38

অনু: ৩৬, অনু: ৩৭, অনু: ৩৮

(d) For which offence can the police arrest any person without a court order ?

কোন ধৰনৰ অপৰাধৰ কাৰণে আৰক্ষীয়ে এজন ব্যক্তিক ন্যায়ালয়ৰ অনুমতি অবিহনে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব পাৰে?

(i) Cognizable offence

আমলযোগ্য অপৰাধ

(ii) Detention offence

আটক অপৰাধ

(iii) Non-cognizable offence

অ-আমলযোগ্য অপৰাধ

(iv) Cross offence

ক্ৰচ অপৰাধ

(e) Art 19 includes in itself

অনু: ১৯ অন্তর্ভুক্ত কৰিছে

(i) six Fundamental Rights

ছয়বিধ মৌলিক অধিকাৰ

(ii) five Fundamental Rights

পাঁচবিধ মৌলিক অধিকাৰ

(iii) four Fundamental Rights

চাৰিবিধ মৌলিক অধিকাৰ

(iv) three Fundamental Rights

তিনিবিধ মৌলিক অধিকাৰ

2. Answer the following questions (*any five*):

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (যিকোনো পাঁচটা):

(a) Write very briefly a difference between the Fundamental Rights and Legal Rights.

মৌলিক অধিকাৰ আৰু বৈধ অধিকাৰৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য অতি চমুকৈ লিখা।

(b) Write a very short meaning of the Right to Information (RTI) Act in India.

অতি চমুকৈ তথ্যৰ অধিকাৰৰ অৰ্থ লিখা।

(c) What are the safeguards given by the Indian Constitution against arbitrary arrest and detention?

ভাৰতীয় সংবিধানে বিধিবিহীন গ্ৰেপ্তাৰ আৰু আটকৰ বিপৰীতে কি সুৰক্ষা দিছে?

(d) What is FIR?

FIR কি?

(e) Is privacy a Fundamental Right? Mention the Articles under which the privacy right come?

গোপনীয়তা কি মৌলিক অধিকাৰ? গোপনীয়তাৰ অধিকাৰ নিশ্চিত কৰা অনুচ্ছেদ বিলাক উল্লেখ কৰা।

(f) Write a very brief meaning of PIL.

PIL-ৰ অতি চমুকৈ অৰ্থ লিখা।

(g) Who has the authority to fix minimum wages in India?

ভাৰতবৰ্ষত ন্যূনতম মজুৰি স্থিৰ কৰাৰ কৰ্তৃপক্ষ কোন?

3. Write short notes on (*any five*) : 5×5=25

চমু টোকা লিখা (যিকোনো পাঁচটা) :

(a) Define legal rights and explain their importance in a democratic country.

বৈধ অধিকাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু গণতান্ত্ৰিক দেশত এই অধিকাৰৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is the significance of the Right to Life and Personal Liberty under Article 21? Explain.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২১ নং অনুচ্ছেদৰ জীৱন ৰক্ষা আৰু ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Analyse the impact of Public Interest Litigation (PIL) on human rights protection in India.

ভাৰতবৰ্ষত মানবাধিকাৰ সুৰক্ষাত জনস্বার্থ মামলাৰ (PIL) প্ৰভাব বিশ্লেষণ কৰা।

(d) What are the rights of an arrested person under Indian law?

এজন আটকাধীন ব্যক্তিৰ ভাৰতীয় আইনত কি কি অধিকাৰ আছে?

(e) Explain the differences between regular bail, anticipatory bail and interim bail.

নিয়মিত জামিন, অগ্ৰীম জামিন আৰু অন্তৰ্বর্তী জামিনৰ মাজৰ পাৰ্থক্য বিলাক ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write a brief note on how the IT Act 2000 protects against various cyber crimes in India.

ভাৰতৰ আইটি আইন ২০০০ কেনেকৈ বিভিন্ন সাইবাৰ অপৰাধৰ বিৰুদ্ধে সুৰক্ষা প্ৰদান কৰিছে। এই বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(g) Explain Section 376 of the IPC.

IPC ৰ ৩৭৬ ধাৰা ব্যাখ্যা কৰা।

(h) What is untouchability? Explain Art.17 of the Indian Constitution in this respect.

অস্পৃশ্যতা কি? এই প্ৰসঙ্গত ভাৰতীয় সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ১৭ৰ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer *any one* of the following question :
10×1=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো এটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) How does the Indian Constitution protect human rights? Explain.

ভাৰতীয় সংবিধানে কেনেকৈ মানবাধিকাৰক সুৰক্ষা প্ৰদান কৰিছে? ব্যাখ্যা দিয়া।

- (b) Discuss on the domestic violence against women in India with a reference to the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005.

ভাৰতত মহিলাৰ বিৰুদ্ধে গাৰ্হস্থ হিংসা আৰু এই সন্দৰ্ভত গাৰ্হস্থ হিংসাৰ বিৰুদ্ধে মহিলা সুৰক্ষা আইন, ২০০৫ ৰ আলোচনা কৰা।